

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 80 0 П 071678 20 Рев
Бања Лука, 31.5.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Типе, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Даворке Делић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља М.П. из Б., кога заступа Р.Л., адвокат из З., против туженог А.Д. Н.о. Б., кога заступа С.Р., запослен код туженог, ради наплате дуга, вриједност спора 53.500,00 КМ, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Бијељини број 80 0 П 071678 19 Гж 2 од 19.6.2020. године, на сједници одржаној 31.5.2021. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

Ревизија се усваја, пресуда Окружног суда у Бијељини број 80 0 П 071678 19 Гж 2 од 19.6.2020. године укида и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број 80 0 П 071678 18 П 2 од 18.7.2019. године, одбијен је тужбени захтјев да се обавезе тужени да тужитељу исплати износ од 53.500,00 КМ, са законском затезном каматом: на износ од 10.000,00 КМ, од 23.09.2015. године до исплате; на износ од 25.000,00 КМ, од 14.12.2015. године до исплате; и на износ од 18.500,00 КМ, од 26.5.2016. године до исплате, као и захтјев за накнаду трошкова поступка у износу од 4.152,80 КМ и одлучено је, да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијељини број 80 0 П 071678 19 Гж 2 од 19.6.2020. године, жалба тужитеља је усвојена и првостепена пресуда преиначена тако, што је усвојен тужбени захтјев и обавезан је тужени да тужитељу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 1.228,50 КМ.

Тужени ревизијом побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка, погрешне примјене материјалног права и због прекорачења тужбеног захтјева и предлаже да се побијана пресуда преиначи у складу са ревизионим наводима.

Тужитељ у одговору на ревизију предлаже да се ревизија одбије као неоснована.

Ревизија је основана.

Тужитељ захтјевом у тужби тражи да му тужени, по основу регресног потраживања, исплати износ од 53.500,00 КМ, са законском затезном каматом на износе и за периоде назначене у изрекама нижестепених пресуда.

Расправљајући о тужбеном захтјеву тужитеља првостепени суд је на основу проведених доказа утврдио: да је Ђ.Р., који је повријеђен у саобраћајној незгоди, дана 30.5.2003. године - кривицом осигураника туженог, М.П. (овдје тужитеља), поднио тужбу против туженог АД Н.о.Б код Основног суда у Зворнику, у предмету број П-123/04, ради накнаде штете, у ком је закључено судско поравнање, на начин да се тужени обавезао да ће оштећеном Ђ.Р. накнадити нематеријалну штету у износу од 25.000,00 КМ; да је након окончања поступка у том предмету, исти оштећени поднио тужбу Основном суду у Зворнику, у предмету број 83 0 П 00464 06 П, против туженог М. П. (овдје тужитељ), ради накнаде нематеријалне штете и да је правоснажном пресудом од 15.12.2010. године наведени тужени обавезан да оштећеном накнади нематеријалну штету у укупном износу од 23.000,00 КМ, са каматом од 14.12.2010. године до исплате и уз накнаду трошкова поступка у износу од 4.120,00 КМ; да је по приједлогу Ђ. Р. (као тражиоца извршења), против извршеника М.П. (овдје тужитељ), ради наплате новчаног потраживања на основу наведене пресуде Основног суда у Зворнику од 15.12.2010. године, рјешењем Основног суда у Бијељини број 80 0 И 031079 11 И од 29.9.2011. године, суд одредио предложено извршење; да је међу странкама у овој парници спорно да ли је тужитељ извршио исплату накнаде нематеријалне штете оштећеном Ђ.Р., на што је обавезан напријед наведеним извршним исправама, у износу који овдје потражује тужбом; и да је тужитељ тужбу у овој правној ствари поднио 27.10.2015. године.

Полазећи од утврђења да се из признанице, на којој се заснива предметно регресно потраживање, потписане од стране оштећеног Ђ.Р. (без датума састављања), којом је позивом на наведену пресуду Основног суда у Зворнику „број 83 0 П 00464 06 од 15.12.2010. године и рјешење о извршењу Основног суда у Бијељини број 80 0 И 031079 11 И“ оштећени потврдио, да му је М.П. из Б. исплатио укупан износ од 53.00,00 КМ, не може на поуздан начин утврдити, да ли је тужитељ извршио исплату накнаде штете оштећеном, јер се из исте не може закључити, шта је и по ком основу том признаницом плаћено; да је уплате извршио О.П., а да се за предметне уплате и за то лице не може закључити да су у вези са обавезом тужитеља у односу на оштећеног, која је предмет овога спора; те да током поступка тужитељ није доказао да су у коначници та средства уплаћена на банковни рачун оштећеног - примјеном правила о терету доказивања (члан 7. и члан 123 Закона о парничном поступку „Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП), првостепени суд је одбио тужбени захтјев тужитеља.

Налазећи, да је првостепени суд извршио увид у извршни предмет Основног суда у Бијељини број 80 0 И 031079 14 И 3, а да није дао разлоге о садржају његових списа, нити је исти достављен другостепеном суду уз парнични предмет у поступку по жалби у којем је донесена побједана пресуда, другостепени суд је „накнадно“ прибавио наведени извршни предмет и утврдио, да је у међувремену „формиран нови извршни предмет број 80 0 И 031079 14 И 4 (у којем је тражилац извршења Ђ.Р., а извршеник М.П.) и да из рјешења извршног суда од 11.3.2020. године произлази „да се извршни поступак сматра завршеним - да је обустављен“. Цијенећи списе у том предмету другостепени суд је даље утврдио, да је извршеник (овдје тужитељ), добровољно измирио обавезу према оштећеном, осим у односу на трошкове поступка, па је код оваквог стања чињеница и

сматрајући да приговор туженог о застарјелости предметног потраживања није основан, првостепену пресуду преиначио и тужбени захтјев усвојио као у изреци пресуде.

Одлука другостепеног суда није заснована на закону.

Основано тужени у ревизији указује да је у поступку доношења побијане пресуде другостепени суд починио повреду одредаба парничног поступка које су од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде.

Наиме, из образложења првостепене пресуде произлази, да је првостепени суд оцјеном проведених доказа закључио, да признаница о исплаћеном износу накнаде штете оштећеном Ђ.Р., нема никакву доказну снагу, ни у погледу садржаја, а ни форме и за такав свој закључак је дао своје разлоге садржане у образложењу те пресуде.

Одлучујући о жалби тужитеља другостепени суд је прибавио извршни предмет Основног суда у Бијељини број 80 0 И 031079 14 И 3, при чему је нашао, да је у међувремену „формиран нови извршни предмет број 80 0 И 031079 14 И 4, те је на сједници вијећа, оцјеном рјешење из тог предмета, број 80 0 И 031079 14 И 4 од 11.3.2020. године о обустављању извршног поступка, своју одлуку засновао на том рјешењу - када је закључио, да је тужитељ (као извршеник) добровољно измирио своју обавезу по основу напријед поменутих извршних исправа, у односу на оштећеног и да је тиме доказао основаност тужбеног захтјева у овој правној ствари. Из тих разлога је првостепену пресуду преиначио и тужбени захтјев усвојио као у изреци пресуде.

Другостепени суд може, без одржане расправе, да изводи чињеничне и правне закључке једино из оних чињеница и доказа које је извео и утврдио првостепени суд и не може мијењати чињенично стање које је утврђено у првостепеној пресуди, осим ако је првостепени суд погрешно оцијенио исправе или посредно изведене доказе. То овдје није случај, јер првостепени суд није цијенио рјешење Основног суда у Бијељини број 80 0 И 031079 14 И 4 од 11.3.2020. године, на којем је другостепени суд (цијенећи исто на сједници вијећа), засновао своју одлуку, који доказ није могао цијенити без отварања расправе (члан 209. став 2. тачка 5, у вези са чланом 217. ЗПП), чиме је онемогућио странке у овоме спору да расправљају пред судом, на што се справом указује у ревизији.

Осим наведеног у предмету Основног суда у Зворнику број П-123/04, у коме је 7.9.2004. године закључено поменуто судско поравнање између Н.о. Б. и Ђ. Р., поступала је судија Д.С., која је донијела и пресуду истог суда број 80 0 П 000464 06 П од 15.12.2010. године (по тужби Ђ.Р., против туженог М.П., ради и накнаде нематеријалне штете), који извршни наслови представљају основ за регресно потраживање у овој правној ствари. Наведене околности су, по оцјени овога суда, представљале оправдан разлог из члана 357. ЗПП за изузеће судије у поступку у којем је, као члан вијећа учествовала у доношењу побијане пресуде, која је донесена поводом истог (напријед наведеног), штетног догађаја, како би и странке биле увјерене у непристрасност суда.

Поступајући на наведени начин другостепени суд је починио повреду одредаба парничног поступка из члана 209. став 2. тачка 5. ЗПП, у вези са чланом 217. ЗПП и повреду из члана 357. истог закона, на шта тужени основано указује у ревизији.

Из наведених разлога ревизија туженог је усвојена и другостепена пресуда укинута примјеном одредби члана 249. став 1. ЗПП, како би се у наставку поступка отклонили напријед наведени недостаци.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић